

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2018 m. d. įsakymu Nr. A1-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS
8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“
ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.1-ESFA-V-405 „INSTITUCINĖS
GLOBOS PERTVARKA“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 2**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.4.1-ESFA-V-405 priemonės „Institucinės globos pertvarka“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – veiksmų programa), 8 prioriteto Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.4.1-ESFA-V-405 priemonės „Institucinės globos pertvarka“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis:

2.1. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu;

2.2. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymu;

2.3. Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014-2020 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“;

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.5. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.6. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.7. Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. A1-28 „Dėl Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Globos centro veiklos aprašas);

2.8. Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintomis Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 11 165 000 (vienuolikos milijonų šimto šešiasdešimt penkių tūkstančių) eurų finansavimo lėšų, iš kurių iki 8 165 000 (aštuonių milijonų šimto šešiasdešimt penkių tūkstančių) eurų – Europos socialinio fondo (toliau – ESF) lėšos, iki 3 000 000 (trijų milijonų) eurų – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

8. Ministerija priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo turi teisę Aprašo 7 punkte nurodytą sumą padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

9. Pagal Aprašą remiamų veiklų tikslas – plėtoti pagalbos vaikui ir šeimai, globėjams (rūpintojams) sistemą, kuri užtikrintų ir sudarytų galimybes kiekvienam vaikui augti saugioje ir jo raidai palankioje aplinkoje biologinėje, jos nesant – tėvių, globėjų šeimoje.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

10.1. globos centro veikla, apibrėžta Globos centro veiklos apraše, išskyrus mokymus ir atranką, vykdomus pagal Globėjų ir tėvių mokymo ir konsultavimo (GIMK) programas;

10.2. centralizuotai organizuojamas globos centrų darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimas;

10.3. centralizuotai organizuojamos globos centrų tinklaveikos iniciatyvos;

10.4. mobilios komandos veikla, apibrėžta Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatyme;

10.5. mobilios komandos darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimas.

11. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti 2018 m. II–III ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimas pareiškėjas yra Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VVTAĮT), galimi partneriai yra:

12.1. savivaldybių administracijos;

12.2. savivaldybių ir (ar) nevyriausybinių organizacijų socialinių paslaugų įstaigos (vykdyti globos centrų veiklą).

13. Projekto partneriams, kurie vykdys globos centro (-ų) funkcijas, atrinkti, savivaldybės administracija organizuoja ir atlieka skaidrią, viešą ir objektyviais kriterijais paremtą atranką, vadovaudamasis savo parengta ir patvirtinta projekto partnerių (globos centrų) atrankos tvarka.

14. Atranka gali būti nevykdoma, jei savivaldybės tarybos sprendimu yra patvirtinta (-os) globos centro funkcijas atliekanti (-čios) savivaldybės socialinių paslaugų įstaiga (-os).

15. Globos centro (-ų) paslaugos gali būti perkamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Tokiu atveju globos centras (-ai) į projekto partnerius netraukiamas (-iami).

16. Rekomenduojama, vykdant atranką arba perkant paslaugas, kaip numatyta Aprašo 13 ir 15 punktuose, prioritetą teikti organizacijoms, kurios teikė bandomosios socialinių globėjų veiklos užtikrinimo paslaugas, įgyvendinant projektą Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001 „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“.

17. Globos centrai privalo atitikti šiuos tinkamumo reikalavimus:

17.1. steigimo dokumentuose (įstatuose, steigimo sandoryje arba veiklos nuostatuose) nurodytas organizacijos bent vienas iš veiklos tikslų (uždavinys, paskirtis) yra susijęs su Globos centro veiklos aprašo 5 punkte nurodytu pagrindiniu globos centro veiklos tikslu.

17.2. organizacijoje dirba ne mažiau kaip 2 VVTAĮT atestuoti darbuotojai, kaip nurodyta Globos centro veiklos aprašo 41 punkte;

18. Sprendimą dėl globos centrų, kurių veikla dalinai bus finansuojama pagal Aprašą, skaičiaus priima savivaldybės administracija.

19. Savivaldybės gali bendradarbiauti, siekdamos užtikrinti globos centro funkcijų vykdymą, t.y. vykdyti bendrą projekto partnerių, kurie vykdys globos centro funkcijas, atranką.

20. VVTAĮT inicijuoja ir iki paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai atskirai su kiekviena savivaldybės administracija sudaro jungtinės veiklos sutartis. Jungtinės veiklos sutarties šalimis, be VVTAĮT ir savivaldybės administracijos, turi būti ir globos centrai, išskyrus atvejus, kai globos centro paslaugos perkamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Sudarant jungtinės veiklos sutartį, VVTAĮT turi įsitikinti ir užtikrinti, kad globos centrai į projekto partnerius įtraukiami, laikantis Aprašo 13, 14 ir 17 punktuose nurodytų reikalavimų.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

21. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 66 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

22. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2016 m. gegužės 19 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-15.1(17): projektas turi atitikti Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano, nuostatas. Vertinama projekto ir pareiškėjo atitiktis Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano tikslams, uždaviniams, veikloms.

23. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

24. Pagal Aprašą teikiamų projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties įsigaliojimo dienos. Dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

25. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje (tačiau tik ES valstybėse narėse), jei jas vykdant sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

26. Tinkamos projekto tikslinės grupės:

26.1. globėjai (rūpintojai), budintys globotojai, įtėviai;

26.2. asmenys, pageidaujantys tapti globėjais (rūpintojais), budinčiais globotojais;

26.3. asmenys, siekiantys įvaikinti ar steigti šeimynas;

26.4. globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų globojami (rūpinami), prižiūrimi vaikai;

26.5. socialinių paslaugų įstaigų darbuotojai, šeimynų dalyviai;

26.6. bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojai;

26.7. globos centro darbuotojai;

26.8. mobilios komandos darbuotojai;

26.9. vaikai, kuriems nustatytas antrasis grėsmės lygis, jų tėvai ar kiti vaiko atstovai, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatyme.

27. Projekto dalyviais laikomi Aprašo 26.1–26.7 papunkčiuose nurodytų tikslinių grupių asmenys. Aprašo 26.9 papunktyje nurodytos tikslinės grupės asmenys projekto dalyviais nelaikomi atsižvelgiant į tai, kad paslauga teikiama situacijoje, kuri kelia pavojų vaiko saugumui, sveikatai ar gyvybei. Informacija apie šiuos asmenis fiksuojama mobilios komandos veiklos dokumentuose.

28. Projektu turi būti siekiama visų išvardytų stebėsenos rodiklių, nurodytų Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, paskelbtuose ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, ir pasiekti toliau nurodytas minimalias siektinas jų reikšmes:

28.1. „Socialines paslaugas gavę tikslinių grupių asmenys (šeimoms)“ (rodiklio kodas – P.S.368) (veiklos peržiūros rodiklis) – 1000 asmenų;

28.2. „Socialinių paslaugų sistemos darbuotojai, kurie dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo veiklose“ (rodiklio kodas – P.S.370) – 120 asmenų;

28.3. „Paslaugų šeimai gavėjai, palankiai vertinantys gaunamų paslaugų kokybę“ (rodiklio kodas – R.S.370) – 98 procentai;

28.4. „Socialinių paslaugų sistemos darbuotojai, kurie po dalyvavimo ESF veiklose įgijo kvalifikaciją“ (rodiklio kodas – R.S.371) – 95 procentai.

29. Siektinos projekto stebėsenos rodiklių reikšmės nurodomos projekto sutartyje.

30. Projekto parengtumui taikomas reikalavimas – iki paraiškos pateikimo nustatytos datos VVTAIT ir projekto partneriai (savivaldybių administracijos ir globos centrai) turi būti

sudarę jungtinės veiklos sutartis, kaip nustatyta Aprašo 20 punkte, kurios teikiamos įgyvendinančiajai institucijai kartu su paraiška. Jungtinės veiklos sutartyse rekomenduojama nustatyti:

30.1. VVTAIT, savivaldybės administracijos ir globos centro (-ų) planuojamas vykdyti veiklas ir funkcijas projekte;

30.2. VVTAIT, savivaldybės administracijos ir globos centro (-ų) įsipareigojimus dėl stebėsenos rodiklių pasiekimo (nustatant kiekybines reikšmes bei sąsajas ir pagrindimą su planuojamomis vykdyti veiklomis);

30.3. atsiskaitymo už pasiektus projekto rodiklius tvarką (dokumentų, pagrindžiančių patirtas išlaidas ir pasiektus rodiklius, teikimo VVTAIT tvarką);

30.4. projekto lėšų paskirstymą tarp VVTAIT, savivaldybės administracijos ir globos centro (-ų), avanso išmokėjimo tvarką, atsiskaitymo su savivaldybės administracija ir globos centru (-ais) už patirtas projekto išlaidas tvarką;

30.5. VVTAIT, savivaldybės administracijos ir globos centro (-ų) įsipareigojimus, kas ir kokiais atvejais nuosavomis lėšomis padengs netinkamas projekto lėšomis finansuoti išlaidas bei tinkamų finansuoti išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamos finansavimo lėšos.

31. Projekte negali būti numatyti apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principus. Projekto veiklos ir rezultatai turi būti prieinami visiems dalyviams, taip pat ir turintiems skirtingų poreikių (judėjimo, klausos ar kitą negalią turintiems asmenims ir pan.):

31.1. projekto veiklos prireikus turi būti organizuojamos patalpose, prieinamose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

31.2. projekto medžiaga prireikus turi būti pritaikyta regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

31.3. vykdant projekto veiklas, prireikus turi būti užtikrintas vertimas į gestų kalbą.

32. Projekte neturi būti numatyta veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant darnaus vystymosi principą.

33. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad iš projekto finansavimo lėšų gauta nauda nebūtų skiriama projekto partnerio (-ių) ūkinei veiklai vykdyti.

34. Projekto metu privaloma įgyvendinti viešinimo priemonės, nurodytas Projektų taisyklių 450.1, 450.2, 450.6 papunkčiuose.

35. Projekto vykdytojas (partneris) privalo bent dalį projekto veiklų vykdyti pats, nepirkdamas paslaugų iš išorės tiekėjų.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

36. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

37. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

38. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

39. Netinkamos finansuoti projekto išlaidos ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, finansuojamos iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

40. Pagal Aprašą projekto tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti
5.	Projekto vykdymas	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos ir išorės tiekėjo personalo atlygio pagal paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos, kai darbo užmokesčio ir atlygio išlaidas galima aiškiai atskirti.</p> <p>Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu.</p> <p>Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus.</p> <p>Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (toku atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardinta, kiek laiko dirbama prie projekto ir nurodomas atlygis).</p> <p>Asmenims, einantiems valstybės tarnautojo pareigas projekto vykdytojo ar partnerio institucijoje, taikomos Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos ir atskiros darbo sutartys nesudaromos.</p> <p>Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad projektą vykdančys darbuotojai turėtų išsilavinimą ir kvalifikaciją, atitinkančią projekte numatytas vykdyti funkcijas ir pareigas.</p> <p>Projekto vykdytojas (partneris) privalo bent dalį veiklų vykdyti pats, nepirkdamas paslaugų iš išorės tiekėjų</p>

6.	Informavimas apie projektą	Netinkama finansuoti
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotą projekto išlaidų normą	Tinkamomis finansuoti laikomos įrangos, įrenginių ir kito turto įsigijimo (nuomos, nusidėvėjimo), tikslinių transporto priemonių pirkimo, nuomos ir finansinės nuomos (lizingo), projektui vykdyti reikalingų prekių ir paslaugų įsigijimo, kelionių, komandiruočių, informavimo apie projektą, darbo užmokesčio (pvz., projektą administruojančio personalo, projekto dalyvių, projektą vykdančio personalo) ir kitos projektui įgyvendinti reikalingos išlaidos, atitinkančios Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams nustatytus reikalavimus. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotą projekto išlaidų normą pagal Projektų taisyklių 433.3 papunktį, t. y. fiksuotoji norma sudaro 40 proc. projektą vykdančio personalo išlaidų (40 proc. nuo išlaidų kategorijos Nr. 5 išlaidų sumos) ir taikoma daliai tinkamų finansuoti projekto išlaidų (įskaitant netiesiogines išlaidas) apmokėti (toliau – 40 proc. fiksuotoji norma)

Pastaba: Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Projekto biudžeto formos pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

41. Įgyvendinant projekto veiklas, patirtos socialinio darbuotojo darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant fiksuotą įkainį socialinio darbuotojo darbo užmokesčiui. Įkainis nustatytas vadovaujantis 2015 m. rugpjūčio 26 d. atliktu Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Projektams, vykdomiems įstaigų, turinčių galiojančias kolektyvines sutartis, suteikiama teisė pasirinkti darbo užmokesčio išlaidas deklaruoti įgyvendinančiajai institucijai remiantis faktinėmis išlaidomis arba pagal tyrimu nustatytus darbo užmokesčio įkainius. Savo pasirinkimą pareiškėjas turi nurodyti bei argumentuoti paraiškoje, detaliam grįsdamas projekto biudžetą. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas įkainis taip pat taikomas projektams, dėl kurių projektų sutartis jau sudarytos.

42. Patirtos projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos, kai darbo užmokesčio išlaidų apmokėjimui netaikomi fiksuotieji įkainiai, apmokamos taikant *kasmetinių atostogų išmokų fiksuotąsias normas*, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausantį kasmetinių atostogų dienų skaičių bei jam nustatytos darbo savaitės trukmę. Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos vadovaujantis 2016 m. sausio 19 d. atliktu Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“.

43. Projekto sutartyje nustačius 40 proc. fiksuotąją normą, projekto įgyvendinimo metu ji negali būti keičiama, išskyrus atvejus, kai pasikeičia fiksuotosios normos taikymą reglamentuojantys teisės aktai.

44. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 42 ir 43 punktuose nurodytas fiksuotąsias normas ir Aprašo 41 punkte nurodytą fiksuotąjį įkainį, turi atitikti šias nuostatas:

44.1. pagal fiksuotuosius įkainius ir fiksuotąsias normas apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt penktajame skirsnyje nurodytus reikalavimus;

44.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

44.3. projekto išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, fiksuotąją normą, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius, fiksuotąją normą ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas kiekybinis projekto rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti įrodant pagal fiksuotuosius įkainius arba fiksuotąją normą apmokamų rezultatų pasiekimą, nurodomi projekte sutartyje;

44.4. projekto įgyvendinimo metu vadovaujančiajai ar audito institucijoms nustačius, kad fiksuotasis įkainis ar fiksuotoji norma buvo netinkamai nustatyti, patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos taikomi projekto veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

45. Tais atvejais, kai darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant Aprašo 41 punkte nurodytą fiksuotąjį įkainį, tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos ir kitos, su šių darbuotojų darbo užmokesčiu susijusios ir realiai patirtos išlaidos (draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokos už darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ne visą darbo laiką ir nepatenkančius į teisės aktuose numatytas išimtis, išėitinės išmokos), kurių neapima Aprašo 41 punkte nurodytas fiksuotasis įkainis. Šios išlaidos apmokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.

46. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

47. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

48. Pajamoms iš projekto veiklų, kurios gautos įgyvendinant projektą, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt šeštajame skirsnyje.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

49. VVTAIT per Ministerijos rašte dėl projektinio pasiūlymo pateikimo nurodytą terminą turi Ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą, užpildytą pagal formą, nustatytą Valstybės projektų planavimo ir atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kanclerio 2015 m. sausio 2 d. potvarkiu A3-1 „Dėl Valstybės projektų planavimo ir atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

50. Ministerija, įvertinusi projektinį pasiūlymą, priima sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtrauktas tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantis projektas. Pareiškėjas, kurio projektas įtrauktas į valstybės projektų sąrašą, įgyja teisę teikti paraišką.

51. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“, prie konkretaus planuojamo projekto ieškant „Susijusių dokumentų“. Pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką.

52. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 55 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS).

53. Jei paraiška gali būti teikiama per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistruoja tampa DMS naudotoju.

54. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjas negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškos pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) suteikia galimybę paraišką ar jos priedus pateikti kitu būdu, ir apie tai paskelbia ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

55. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

55.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais) (Partnerio deklaracijos forma įtraukta į pildomą paraiškos formą);

55.2. Klausimą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo pridėtinės vertės mokesčio išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškų priedų formos“;

55.3. pareiškėjo ir partnerių sudarytą jungtinės veiklos sutartį, atitinkančią Aprašo 30 punkto reikalavimus.

56. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

57. Paskutinė paraiškos pateikimo diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

58. Pareiškėjas informuojamas ir konsultuojamas Projektų taisyklių 24–27 punktuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

59. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo priede nustatytus reikalavimus.

60. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

61. Paraiška vertinama ne ilgiau kaip 60 dienų nuo jos gavimo dienos.

62. Jei dėl objektyvių priežasčių negalima paraiškos įvertinti per nustatytą terminą (kai vertinant paraišką reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškos vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėją per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos tokios funkcinės DMS galimybės.

63. Paraiška gali būti atmetama Projektų taisyklių 118, 121, 122, 133, 136 ir 138 punktuose nurodytais pagrindais Projektų taisyklių 123–124 punktuose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos tokios funkcinės DMS galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

64. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 493–494 punktuose nustatyta tvarka.

65. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškos vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo priima Ministerija, vadovaudamasi Projektų taisyklių 153–160 punktuose nurodytais reikalavimais.

66. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos tokios funkcinės DMS galimybės, pateikia šio sprendimo kopiją pareiškėjui.

67. Pagal Aprašą finansuojam projektui įgyvendinti bus sudaroma dvišalė projekto sutartis tarp pareiškėjo ir įgyvendinančiosios institucijos.

68. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas dėl objektyvių, nuo jo valios nepriklausančių priežasčių, praleidęs pasiūlymo terminą, turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu atnaujinti projekto sutarties pasirašymo terminą. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašymo priežastis, jei šis prašymas neprieštarauja Aprašui, turi teisę pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą ir apie savo sprendimą privalo informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 7 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

69. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas atsižvelgiant į projekto vykdytojo pasirinktą dokumento formą:

69.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

69.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

70. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

71. Projekto įgyvendinimo priežiūrai sudaromas Projekto priežiūros komitetas, kuris stebi projekto įgyvendinimo pažangą ir teikia rekomendacijas projekto vykdytojui dėl projekto įgyvendinimo. Projekto priežiūros komitetas sudaromas iš įgyvendinančiosios institucijos, ministerijos ir projekto vykdytojo atstovų, į projekto priežiūros komiteto sudėtį gali būti kviečiami kitų institucijų, įstaigų ar organizacijų atstovai. Projekto priežiūros komiteto sudėtį tvirtina Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Projekto priežiūros komiteto veiklos principai nustatomi darbo reglamente.

72. Įgyvendindamas projektą, projekto vykdytojas, prieš pradėdamas derinti esminius projekto sutarties keitimus su įgyvendinančiąja institucija, turi gauti preliminarų Projekto priežiūros komiteto pritarimą dėl planuojamų esminių projekto sutarties keitimų.

73. Informacija apie kiekvieną ESF projekto dalyvį renkama pirmą jo dalyvavimo tiesioginėse projekto veiklose dieną vieną kartą per projekto įgyvendinimo laikotarpį. ESF projekto dalyviui pateikiama užpildyti Projekto dalyvio apklausos anketos forma, kurioje prašoma nurodyti informaciją apie ESF projekto dalyvį, nurodytą Projektų taisyklių 270 punkte, papildomai Projekto dalyvio apklausos anketos formoje įtraukiant laukus, kuriuose dalyvių prašoma nurodyti gyvenamąją vietą. Projekto dalyvio apklausos anketos forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Projektų valdymas“ ir „Kitos formos“.

74. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

75. Aprašas keičiamas vadovaujantis Projektų taisyklių III skyriaus vienuoliktajame skirsnyje nustatytais reikalavimais.

76. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamiems projektams.
